

Radnóti Sándor

SOSEM FOGOK
MEMOÁRT ÍRNI

ELŐSZÓ

Az *Élet és Irodalom* megkért rá, hogy írjak egy éven keresztül havonta tárcát. Elgondolkodtam, mit írhatna, aki nem szépíró. Valami személyesre gondoltam, amivel eddig kamaszkori lírai próbálkozásaim óta nyilvánosan ritkán jelentem meg. Azt tudtam, hogy sosem fogok memoárt írni, mert ahhoz memória kell, valamint az élet egyetlen történetként való felfogása; visszatekintőleg, tehát némileg le is zárva azt.

Nekem nincs *egy* történetem. De – mint a legtöbb embernek – vannak történeteim, figuráim, képeim. Ezért hát afféle „Magyar alakok”-ra gondoltam (Eötvös Károly könyvének címe ez), akiket ismertem, és akiknek portréjával megpróbálkozhatom – mindenesetre elkerülve, hogy „Nagy árnyakról bizalmasan” beszéljek (ez is könyvcím, a csodálatos Tersánszky Józsi Jenőé). Ám – Rousseau-val szólva – nem szeretném, ha „működésemben immár több lenne az emlékezés, mint a teremtés”.

Mivel portréimban személyes történetemet mondom el, vagy személyes történetemet is elmondom, amely a szóban forgó emberhez fűzött, ezért hát fölfogható mindez életrajzi törmelékeknek (ez meg Bálint Endre könyvcíme). De fontosabb, hogy valamit róluk mondjak el. A legtöbbje híres vagy ismert ember, noha soha

nem gyűjtöttem a híres emberek ismeretségét, dedikációját, közös fényképet sem. Ifjúkoromban elkerültem, noha módomban lett volna rá, hogy megismerkedjem Fülöp Lajossal, Füst Milánnal, Mérei Ferencsel, mert úgy hallottam, lélekhalászok vagy csábítók, akik gyurmának tekintik a fiatal lelkeket.

Szövegeim műfaja legtöbbször a rövidtörténet, s ha volt odaillő anekdotám, elmondtam. Megjelenésükkor némi sikert arathattak, ugyanis a hetilap megkért, hogy folytassam még egy évig. Más keretekben is írtam hasonlót, s kezdtem arra gondolni, hogy ebből könyv lehet. Sokat gondolkodtam alakjaim sorrendjén, de mindent megfontolva végül is az ábécé véletlenül gondoltam a legideillőbb formának. Egy mostanában készült életútinterjút is betettem a kötetbe. Így aztán: sohasem fogok memoárt írni, de valami, ami mégis összegez valamit, amit semmiképpen sem szeretnék összegezni, összeállt.

Köszönetet mondok szerkesztőmnnek az *ÉS*-ben, Grecsó Krisztiánnak, aki kitalált mint tárcaíró, és szerkesztőmnnek a Magvetőben, Dávid Annának, aki gondosan nyesegette a hetilapban még aktuális, de könyvbe már nem illő dolgokat.

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.
www.magveto.hu
www.facebook.com/magveto
magveto.kiado@lira.hu
Felelős kiadó Dávid Anna

Készült a Gyomai Kner Nyomda Zrt.-ben,
a nyomda alapításának 137. esztendejében, 2019-ben.
A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja.
Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató
www.gyomaikner.hu

Felelős szerkesztő Dávid Anna
Kézirat-előkészítő Schmal Alexandra
Korrektor Losoncz-Kelemen Emese
A kötetet Pintér József tervezte
Műszaki vezető Takács Klári
Kiadványszám 9009
KnerAntikva betűtípusból szedve
ISBN 978 963 14 3839 0
ISSN 0324-797X